

ස්වයං අධ්‍යයනයට අත්වැලක්

10- ශ්‍රේණිය තෙවන වාරය

- නිපුණතා මට්ටම :- 5.4.1 ශ්‍රී ලාංකීය නර්තන සම්ප්‍රදායන් හා සබැඳි ශාන්තිකර්ම වල සුවිශේෂ ලක්ෂණ තුළනාත්මකව දක්වයි.
- ක්‍රියාකාරකම් :- 5.4.1 කොහොඹා කංකාරිය, දෙවොල් මඩුව හා පහන් මඩුව පිළිබඳතොරතුරු තුළනාත්මකව ඉදිරිපත් කරමු

- සැකසුම :- අනුෂා සමරකෝන්
මප/වත්/ඒ රත්නායක මධ්‍ය විද්‍යාලය, වලල
- මෙහෙයවීම :- නර්තන අංශය
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, වත්තේගම.

උපදෙස් :-

මෙය ලිඛිත පාඩමකි මෙය වැඩි දුරටත් අධ්‍යනය කිරීම සඳහා පාසලේ ගුරු ඇසුර ලබා ගත යුතුයි.

හැඳින්වීම:-

ඔබ මීට පෙර ඉගෙනගත්, 7-වන ශ්‍රේණියේදී කොහොඹා කංකාරියත්, 8-වන ශ්‍රේණියේදී දෙවොල් මඩුවත්, 9-වන ශ්‍රේණියේදී පහන් මඩුවත්, පිළිබඳව ඔබ සවිස්තරාත්මකව කරුණු අධ්‍යනය කර ඇත. එහිදී පුරාවෘත්ත, පැවැත් වීමේ අරමුණු, පුදලබන දෙව්වරු, වාරිත්‍ර විධි, නර්තන අංග ආදී කරුණු පිළිබඳව සවිස්තරාත්මකව ඔබ හදාරන්නට ඇත.

ඔබේ මතකය නැවත අලුත් කරමින් මෙම පාඩමෙන් අප බලාපොරොත්තු වන්නේ ඔබ ඉගෙනගත් පාඩම් තුළින් ශාන්ති කර්ම හි සමානතා, අසමානතා, විශේෂතා, සුවිශේෂතා වැනි පොදු ලක්ෂණ පිළිබඳව තුලනාත්මකව කරුණු අධ්‍යනය කිරීමටය.

සෑම ශාන්ති කර්මයකම දක්නට

ලැබෙන සමානකම්

- ❖ පැවැත්වීමේ අරමුණු
- ❖ පුරාවෘත්තය
- ❖ චාරිත්‍ර විධි
- ❖ ගායන
- ❖ වාදන
- ❖ නාට්‍යමය අවස්ථා
- ❖ නර්තන අංග
- ❖ රංග වස්ත්‍ර
- ❖ සැරසිලි
- ❖ රංග භාණ්ඩ

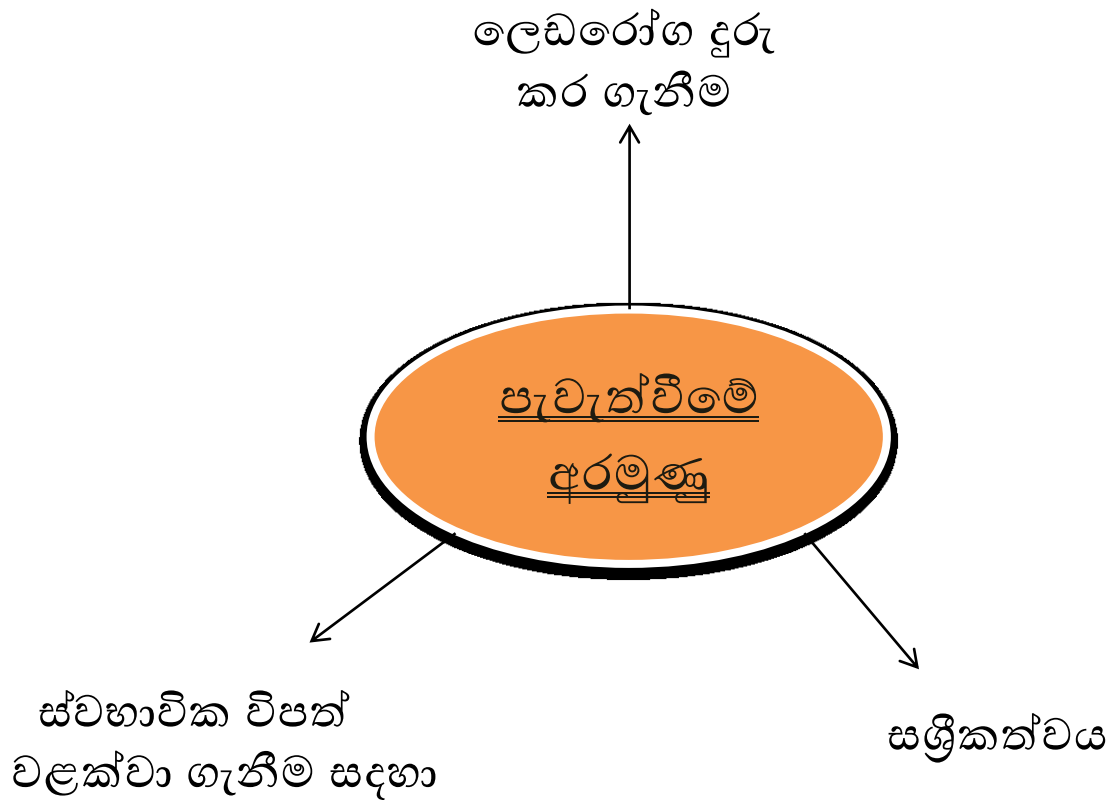
ආරම්භක අවස්ථා

ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයෙහිම ආරම්භක අවස්ථාව ලෙස සඳහන් වන කතා පුවත් ඇති අතර එම කතා පුවත් තුළ රජ වරු, බිසෝ වරු, සතුන්, ආදී විවිද අවස්ථා ඇත.

පුරාවෘත්ත ගත් කල දෙවොල් මඩුවේ හා පහන් මඩුවේ කතා පුවත් දෙකම සමානකම් දක්වන අතර පොදුවේ මෙම කතා පුවත් තුනෙහිම අසාධාරණය හේතුවෙන් වෛරය යන සිතුවිලි ඇති වන බවත් එය පෙර දැරි කරගෙන පළිගැනීමේ සිතුවිලි ඇති වන බවත් පෙන්වා දෙයි.

මානව සමාජය තුළ වර්ධනය විය යුතු ගුණධර්ම මෙන්ම නොකළ යුතු ක්‍රියාවන් පිළිබඳවද එමගින් උපදේශනයක් ලබා දෙයි. සොහොව ධර්මය මගින් එම අකටයුතු කම් වලට දඩුවම් ලැබෙන බවත් ඒවායින් වැළකී සිටීමට ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග ඇති බවත් පුරාවෘත්ත අධ්‍යනය කිරීමේදී පැහැදිලි වේ.

පැවැත්වීමේ අරමුණු

- ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයෙහිම පැවැත්වීමේ ප්‍රධාන අරමුණු සමාන වේ.

පුද ලබන දෙව්වරු

❖ කොහොඹා කංකාරිය

- අලුත් කොහොඹා
- පරන කොහොඹා
- මහා කොහොඹා
- බණ්ඩාර දෙවියෝ
- විරමුන්ඩ දෙවියෝ
- දෙව්වරු දොළොස් කටුව

❖ දෙවොල් මඩුව

- පත්තිනි දේවිය
- දෙවොල් දෙවි සත් කටුව
- වාහල දෙවියෝ
- දොළඹ දෙවියෝ
- විජ්ඣු දෙවියෝ
- සමන් දෙවියෝ
- මංගර දෙවියෝ

❖ පහන් මඩුව ශාන්ති කර්මය

- පත්තිනි දේවිය
- විජ්ඣු දෙවියෝ
- සමන් දෙවියෝ
- විබේෂණ දෙවියෝ
- නාථ දෙවියෝ
- දෙවොල් දෙවියෝ
- වාහල දෙවියෝ

- ❖ පහත රට දේවෝල් මඩුවේ හා සබරගමු පහන් මඩුවේ පුද ලබන දෙව්වරු සමාන වන අතර මෙම ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයම දෙවියන් මුල්කරගෙන පැවත් වීම විශේෂ ලක්ෂණයකි

වාරිත්‍ර විධි

කොහොඹා කංකාරිය	දෙවොල් මඩුව	පහන්මඩුව
➤ ආරාධනය ➤ අක්ශාල වෙන්කිරීම ➤ කප් සිටුවීම ➤ මඩු පේ කිරීම ➤ තොට පේ කිරීම ➤ මල පේ කිරීම ➤ අයිලේ යැදීම ➤ දෙවියන් වැඩමවීම ➤ වී කෙටීම ➤ පේ බත් සැදීම හෙවත් මුරු තැන් පිදීම ➤ මලෙහි යකුන් රූප්පායකුන් පිදීම ➤ නානු මුර කිරීම ➤ හගල යැදීම	➤ කප් සිටුවීම ➤ තොට මෙට යාම ➤ මඩු පේ කිරීම ➤ තෙල් මල් වැඩිම ➤ පිදේනි ඔප්පු කිරීම ➤ මිල්ල කැපීම ➤ බියෝ කප් සිටුවීම ➤ හගල පේ කිරීම ➤ ආහරණ වැඩමවීම ➤ පත්තිනි නැටීම	➤ කප් සිටුවීම ➤ මඩු පේ කිරීම ➤ තොට පේ කිරීම ➤ මිල්ල කැපීම ➤ බියෝ කප් සිටුවීම ➤ ආහරණ වැඩම වීම ➤ පහන් දැල්වීම ➤ දළ මුර පිදීම

සම්ප්‍රදායන් ත්‍රිත්වයෙහිම සුභ නැකතට අනුව කිරි ගසකින් අත්තක් කපා නිශ්චිත වූ ස්ථානයක ගොක් රැහැන් ඇද මල් පැලක් තනවා යාතිකා පවත්වමින් කප් සිටිවීම සිදුකරනු ලබයි. එමෙන්ම ඒ ඒ සම්ප්‍රදායන්ට සුවිශේෂ වූ වාරිත්‍ර විධි ඇති බවත් මතක තබා ගත යුතුය.

මෙහි වාරිත්‍ර විධි අතර ඇති කප් සිටුවීම, මඩු පේ කිරීම, වැනි වාරිත්‍ර ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයෙහිම දක්නට ඇති පොදු ලක්ෂණයකි.

තවද හගල පේ කිරීම, මල පේ කිරීම, තොට පේ කිරීම වැනි වාරිත්‍ර අංග පොදු අරමුණක් මුල් කරගෙන සිදුකිරීම මෙහි දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණයකි.

වාරිත්‍ර විධි අතර ඇති අයිලේ යැදීම, ආරාධනය, අක්ශාල වෙන් කිරීම, වී කෙටීම, යන අංග අත් ශාන්ති කර්ම දෙකෙහිම නොමැති කොහොඹා කංකාරියේ පමණක් දක්නට ලැබෙන වාරිත්‍ර අංගයන්ය.

නර්තන අංග

	කොහොඹා කංකාරිය	දෙවොල් මඩුව	පහන් මඩුව
ගායන රහිත	➤ යක් ඇනුම ➤ ආවැන්දුම ➤ දුනු මාලප්පුව ➤ යක් තුන්පදය ➤ හත් පද	➤ යහන් දැක්ම	➤ යහන් දැක්ම ➤ මුදුන් තාලය ➤ කොලොන්න පද ➤ මුගුරු පද ➤ පන්දම් පද
ගායන සහිත	➤ අස්තේ ➤ කොහොඹා හැල්ල ➤ මඩුපුරය	➤ දෙවොල් ➤ වාහල ➤ පත්තිනි ➤ තොරන් යාගය ➤ හත්පද පෙළපාලිය	➤ හත්පද පෙළපාලිය ➤ දෙවොල් ➤ තෙල්මේ ➤ මල් පද නැටීම හා මල් මඩු පුරය

නර්තන අංග අතර ඇතම් ඒවා සමානකම් දැක්වුවද ඇතැම් නර්තන අංග නාමිකව සමානකම් පෙන්වුවද ආකෘතිකමය වශයෙන් සමානකම් දක්නට නොමැත.

දෙවොල් නැටීම හා තෙල්මේ නැටීම සමානකම් දැක්වුවද සාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතා ලක්ෂණ වලින් යුක්තය.

ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයෙහිම හත්පද නර්තනය දක්නට ඇති අතර කොහොඹා කංකාරියහත්පද ගායනා රහිත වීම විශේෂ ලක්ෂණයකි. පහත රට හා සබරගමු සම්ප්‍රදායන් හී මෙය හත්පද පෙළ පාලිය ලෙස හඳුන්වන අතර ඒවා ගායන සහිත වේ.

දෙවොල් මඩු ශාන්තිකර්මයේ අන්තර්ගත නර්තනාංග ගායන සහිත හා ගායන රහිත ලෙස වෙන් කල නොහැකි වන්නේ සෑම නර්තන පෙළපාලියකම සුළු වශයෙන් හෝ ගායනා ඇතුලත්ව ඇති බැවිනි. එහෙත් ගායනයට ප්‍රධාන තැනක් හිමිවන නර්තන අංගයක් ලෙස තෝරාගත් යාගය හැඳින්විය හැකිය.

ගායනා

අනාඝාතාත්මක

නමස්කාර
අඡ්ඨක
ශ්ලෝක
සන්න
සැහැලි
යාදිනි

ආඝාතාත්මක

සිරසපාද කවි
කඩතුරා කවි
කෝල් මුර කවි
උපත් කවි

සම්ප්‍රධායන් තුනෙහිම අඝාතාත්මක හා අනාඝාතාත්මක ගායනා දක්නට ලැබෙන අතර සම්ප්‍රධායන් අනුව නාද මාලා වෙනස් වේ.

ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයටම පොදු ගායනා ඇත. එනම් ශ්ලෝක, සැහැලි, යාදිනි, සන්න, උපත් කවි, සිරසපාද කවි, කඩතුරා කවි, මල් යහන් කවි, කෝල් මුර කවි, යන ගායනා දක්නට ඇත.

වාදන

පුජාර්ථය සඳහා

මගුල් බෙර උඩරට පහත රට
මංගල දවුල් වාදන (සබරගමුව)
වැදුම් අත් හා දැකුම් අත් වාදනය
පිං බෙර වාදනය

ශිල්පීය දක්ෂතා පෙන්වීම සඳහා

අත්‍යා බෙර වාදනය

❖ පුජාර්ථය සඳහා මගුල් බෙර වාදනය

ත්‍රිවිධ රත්නය හා සියළුම දෙවි දේවතාලන් වහන්සේලා වෙනුවෙන් කරනු ලබන වාදන අවස්ථාවකි. මෙහිදීද සියළුම වාදකයෝ සහය වෙති. වදුම් අත් හා දැකුම් අත් වාදනයට සුවිශේෂී පුජාර්ථය දනවන පද කොටසකි.

❖ ශිල්පීය දක්ෂතා පෙන්වීම සඳහා අත්‍යා බෙර වාදනය

ශාන්තිකාර්මයට සහභාගී වන සිළුම වාදකයින් මේ සඳහා සහභාගී වේ. වාදකයින් යුගල වශයෙන් ඉදිරිපත් වී තරගකාරී ලෙස වාදනයේ යෙදීම විශේෂ ලක්ෂණයකි.

මේ නිසා යහන් බෙර වැයුම ලෙසද හඳුන්වයි. එක් වාදකයෙකු විසින් වයන පදය ප්‍රතිවාදිය විසින් ප්‍රතිවාදනය කිරීම සුවිශේෂීය. විවිධ තාල රූප අනුගමනය කරමින් වාදනය කරන හෙයින් වාදන කුසලතා මනාව ප්‍රදර්ශනය වේ.

නාට්‍යමය අවස්ථා

කොහොඹා කංකාරිය	දෙවොල් මඩුව	පහන් මඩුව
➤ ගුරුගේ මාලාව ➤ යක්කම් පහ ➤ ඌරා යක්කම ➤ නයා යක්කම ➤ වැදි යක්කම ➤ ශීතා/ දර්ශන (දර්පන) යක්කම ➤ බොරු යක්කම ➤ ගබඩා කොල්ලය	➤ දෙවොල් ගොඩබැසීම (දෙවොල් දෙවියන් ලංකාවට පැමිණීම) ➤ අඹවිදමන (පත්තිනි දේවිය උපත්කතාව) ➤ ඇත් බන්ධනය (සමන් දෙවියන්ගේ නාමයට ඇතෙකු බැඳීම) ➤ මී බන්ධනය (මංගර දෙවියන්ගේ නාමයට මීවෙකු බැඳීම)	➤ දෙවොල් ගොඩ බැසීම අසුර යක්කම (බ්‍රහ්මපති අසුරය හා ඊශ්වරය පිළිබඳ කතා ප්‍රවෘතිය) ➤ රාමා මැරීම ➤ අඹ විදමන ➤ පොත්කඩේ පාලිය

මෙම ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයෙහිම දෙබස්, සංවාද දක්නටත් ඇත. භාෂා රසය මතුකරමින් ම එමගින් විනෝදාත්මක බව ජනනය කරමින් සංවාද යොදා ගැනීම පොදු ලක්ෂණයකි.

දෙවොල් මඩුවේ හා පහන් මඩුවේ නාට්‍යම පෙළපාලි අතර දෙවොල් ගොඩ බැසීම හා අඹ විදමන සමානකම් දක්වයි.

භාෂා රසය හා උපහාසය ඉස්මතු වන නාට්‍යමය අංගයක් ලෙස කොහොඹා කංකාරියේ ඌරා යක්කම හැදින්විය හැකිය.

රංග වස්ත්‍රාභරණ

උඩරට සම්ප්‍රදාය

කොහොඹා කංකාරිය

වෙස් ඇඳුම් කට්ටලය

රංග වස්ත්‍රාභරණ

පහතරට නර්තන සප්තදාය

දෙවොල් මඩුව

- තෙල්මේ ඇඳුම් කට්ටලය
- දෙවොල් ඇඳුම් කට්ටලය
- පත්තිනි

රංග වස්ත්‍රාභරණ

සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදාය

පහන් මඩුව

- පබළු ඇඳුම් කට්ටලය
- මල්පඳ ඇඳුම් කට්ටලය
- දෙවොල් ඇඳුම් කට්ටලය

සාම්ප්‍රදායික ලෙස වෙනස් කම් දක්නට ඇත. එමෙන්ම සමානකම්ද දක්නට ඇත. විවිධත්වය සඳහා යොදා ගන්නා ද්‍රව්‍ය, වර්ණ, හැඩතල, වල සුවිශේෂතා සම්ප්‍රදායන් ත්‍රිත්වයේම දක්නට ලැබේ.

ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයේහිම රංග වස්ත්‍ර හා ආභරණ විවිධය. මේවා සකසා ගැනීමේදී භාවිත ද්‍රව්‍ය, වර්ණ හා හැඩතල වල සමානතා, අසමානතා මෙන්ම සුවිශේෂ ලක්ෂණද දක්නට ලැබේ.

දෙවොල් මඩුවේ හා පහන් මඩුවේ නාට්‍යමය අවස්ථා ඉදිරිපත් කිරීමේදී සුවිශේෂ වූ රංග වස්ත්‍රාභරණ භාවිතා කරනු ලැබේ.

සැරසිලි

❖ පරිසරයෙන් සපයා ගන්නා ද්‍රව්‍ය

- ලී කොටු
- කෙසෙල් පතුරු
- මඩු
- ගොක් කොළ
- පුවක් මල්
- පොල් මල්
- තැඹිලි
- බෝදිල
- දෝතලු
- කෙසෙල් ගස්
- කෙසෙල් කැන්

❖ කොහොඹා කංකාරියේ

- පස්වලු එල්ලා සකසන මඩුව
- අයිලය
- යක්ගෙය
- යහන

❖ පහතරට දෙවොල් මඩුව

- දෙවොල් ගෙය
- මල් යහන්
- කාල් පන්දම් ගස (ගොක් කොළ දම්වැල්වලින් සකසා ලද උස කණුවක් මුදුනේ පන්දමක් සවි කර ඇත.)
- මඩුව
- දෙවොල් තොරණ

❖ සබරගමුව පහන් මදුව

- තොරණ
- මඩුව
- කාල පන්දම් ගස
- මල් යහන්

ශාන්තිකර්ම රංග භූමිය සකස් කර සරසා ගනු ලබන්නේ ඒ ඒ සම්ප්‍රදාය වල සම්මතය අනුවය. එහිදී සම්ප්‍රධාය තුනෙහි සැරසිලි වල හා මෝස්තර වල ප්‍රදේශය අනුව වෙනස්කම් පවතී. මෙකී සැරසිලි සඳහා පොදුවේ පරිසරයෙන් සපයා ගන්නා ද්‍රව්‍ය භාවිතා කෙරේ. මෙම ද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් අයිලය, යක්ගේය, යහන, මඩුව, සකස් කර ගනී. මල් යහන සම්ප්‍රධායන් තුනෙහිම දක්නට ඇත.

රංග භාණ්ඩ

කොහොඹා කංකාරිය

➤ දුනු මාලප්පුව නැටීමේදී
රිකලය	- ලියෙන් සාදන ලද දුන්න සහ
➤ මඩු පුරය නටන අවස්ථාවේදී	- පොල් මල
➤ උරා යක්කම
රුවක්	- කෙසෙල් බදයෙන් උරගේ
	නිර්මාණය කරයි
➤ වනේ යක්කම	- වංගෙඩිය, නවකොල අත්ත
➤ වැදි යක්කම	- දුන්න

රංග භාණ්ඩ

❖ දෙවොල් මඩුව

- තෙල්මේ නැට්ටුවාගේ අත් පන්දම්
- දොළහ පෙළපාලියේ එන පූජා භාණ්ඩ (කුඩ, සේසත්, කොඩි)

රංග භාණ්ඩ

❖ පහත් මඩුව

- පොල්මල/ තැඹිලි මල
- පන්දම්
- හත්පද පෙළපාලියේ පූජා භාණ්ඩ (තැඹිලි කෙන්ඩිය)
- දළ මුර

ඒ ඒ සම්ප්‍රදායන්ට අවේනික රංග භාණ්ඩ යොදා ගන්න අතර පොල් මල ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයෙහිම දක්නට ඇත.